

Najnovije vesti

Dobro došli na nedeljni brifing za medije Specijalizovanih veća Kosova, na kom želimo da vam damo pregled aktuelnih vesti o aktivnostima suda i pružimo priliku da postavljate pitanja. Ovo je prvi brifing posle letnje pauze i odnosi se na period od 25. jula 2025. do danas.

Na suđenju Hašimu Tačiju, Kadriju Veseljiju, Jakupu Krasnićiju i Redžepu Seljimiju pretresni panel je 25. jula odbio zahtev timova odbrane za obelodanjivanje dodatnih informacija o jednom pomoćniku tužioca koji je svojevremeno radio u pritvorskom objektu Specijalizovanih veća. Odbrana je izrazila bojazan zbog mogućeg sukoba interesa, jer podozreva da je to lice moglo imati pristup poverljivim informacijama u Upravi pritvorske jedinice. Panel je konstatovao da su i sekretar Specijalizovanih veća i tužilaštvo odbrani već dostavili detaljne informacije o ranijem zaposlenju i konkretnoj ulozi tog lica, kao i o merama koje su preduzete kako do sukoba interesa ne bi došlo.

Dana 25. jula jedna odluka o zahtevu tužilaštva za usvajanje dokaza izdata maja ove godine dobila je status javne. Panel je taj zahtev delimično odobrio, a odbio je usvajanje nekih dokaznih predloga zbog toga što tužilaštvo nije valjano obrazložilo zašto zahtev nije podnelo ranije, kao i zbog toga što dokazni predlozi nisu autentični. Panel je u toj odluci istakao da će odbrana imati priliku da se izjasni o dokaznoj vrednosti i snazi usvojenog materijala i da ospori njegov sadržaj. Da li će se panel u presudi oslanjati na usvojene dokaze i koliko će im dokaznu snagu pridati pitanje je o kom će sudije odlučivati na kraju postupka, kad budu ocenjivale sve usvojene dokaze.

Dana 11. avgusta pretresni panel delimično je odobrio zahtev Tačijeve odbrane da joj se odobri ulaganje žalbe na jednu odluku pretresnog panela. Naime, posle svedočenja jednog svedoka tužilaštva odbrana je zatražila da se ranije izjave tog svedoka usvoje u dokaze. Panel je u tom trenutku odbio taj zahtev i uputio Tačijevu odbranu da te izjave predloži na usvajanje u nekom kasnijem trenutku. Međutim, kad je odbrana taj zahtev podnela, panel ga je odbio, zaključivši da je usvajanje tih izjava trebalo zatražiti prema posebnom pravilu za pismene izjave svedoka. To je kontekst u kom je Tačijeva odbrana zatražila da joj se odobri ulaganje žalbe na tu odluku, i to po sledećim pitanjima: da li izjave ponuđene na usvajanje tokom unakrsnog ispitivanja zaista moraju da se predlažu na osnovu pravila koja važe za pismene izjave svedoka; da li je pretresni panel pogrešio kad je zaključio da zahtev nije podnet blagovremeno i da li odbrana, onako kako to panel sugeriše, te izjave može da podnese kao sopstvene dokaze, budući da ne može da pozove svedoka koji je već svedočio kao svedok tužilaštva.

Panel je Tačijevoj odbrani odobrio da podnese žalbu po prvom pitanju, naime, pitanju da li izjave predložene kao dokaz tokom unakrsnog ispitivanja moraju da ispunjavaju uslove utvrđene za pismene izjave svedoka. Panel je zaključio da bi se to znatno odrazilo na pravično i ekspeditivno vođenje postupka, a da bi rešavanje tog pitanja moglo bitno da pospeši postupak. Dana 14. avgusta predsednica Specijalizovanih veća Ekaterina

Trendafilova odredila je sastav panela Apelacionog suda, koji će činiti sutkinja Mišel Pikar, sudija Kaj Ambos i sutkinja Nina Jergensen.

Dana 11. avgusta pretresni panel naložio je produženje pritvora g. Tačiju, pošto je zaključio da i dalje postoji opasnost da će g. Tači ometati postupak i/ili izvršiti nova krivična dela. Panel je istakao da te opasnosti postoje i nakon što je tužilaštvo završilo s izvođenjem dokaza, budući da su zaštitne mere za mnoge svedoke i dalje na snazi i da javnost ni u jednom trenutku ne sme da sazna identitet tih svedoka. Osim toga, opasnost od uticanja na svedoke podrazumeva kako pokušaje odmazde nad svedocima koji su već svedočili, tako i pokušaje uticanja na svedoke u paralelnom postupku. Panel je podsetio i da je g. Tači, po svemu sudeći, nepriviligovanim posetiocima prenosio informacije koje je dobio tokom svedočenja zaštićenih svedoka, kao i da dokazi pokazuju da je izdavao uputstva o formi i sadržaju svedočenja jednog svedoka tužilaštva. Zato je panel zaključio da privremeno puštanje g. Tačija na slobodu, u situaciji u kojoj on raspolaže osetljivim informacijama, nije u interesu efikasne zaštite svedoka.

Dana 13. avgusta apelacioni panel odbio je žalbe kojima su Redžep Seljimi, Kadri Veselji i Jakup Krasnići osporili odluke pretresnog veća o njihovim zahtevima za uslovno puštanje na slobodu. Apelacioni panel je za svu trojicu optuženih potvrdio zaključke pretesnog panela da i dalje postoji opasnost da će oni ometati postupak i izvršiti nova krivična dela čak i nakon što je tužilaštvo završilo s izvođenjem dokaza, pošto bi optuženi mogli pokušati da izvrše odmazdu nad svedocima koji su već svedočili, da navedu svedoke da povuku svedočenje ili da utiču na svedoke u paralelnom postupku. Apelacioni panel je zaključio da je pretresni panel postupio ispravno kad je uzeo u obzir da je na Kosovu vršenje pritiska na svedoke i dalje redovna pojava. Što se tiče Redžepa Seljimija i Kadrija Veseljija, apelacioni panel razmatrao je i navod da su optuženi u pritvorskom objektu neovlašćenim trećim licima preneli poverljive informacije.

Dana 19. avgusta pretresni panel je tokom konferencije za pripremu odbrane utvrdio da će izvođenje dokaza odbrane početi 15. septembra 2025. Tokom sednice strane u postupku raspravljale su o još nerešenim pitanjima, na primer o proceni trajanja svedočenja, redosledu svedoka, obelodanjivanju izjava svedoka i broju dokaznih predloga i dokumenata koje odbrana namerava da iznese.

Raspored sudskih sednica do decembra objavljen je na veb sajtu Specijalizovanih veća Kosova. Sledeće zasedanje u ovom predmetu zakazano je za 15. septembar u 9:00 časova.

U predmetu protiv Hašima Tačija, Baškima Smakaja, Fadilja Fazljiua, Isnija Kiljaja i Hajredina Kučija, sutkinja za prethodni postupak je 24. jula odbila zahteve g. Tačija i g. Fazljiua za odobrenje da ulože žalbe na odluku sutkinje za prethodni postupak po preliminarnim podnescima kojima se ukazuje na nedostatke optužnice. Ta dva tima odbrane tvrdila su da tužilaštvo nije iznelo dovoljno detalja u prilog optužbi za pokušaj ometanja postupka. Sutkinja za prethodni postupak je zaključila da odbrana iznosi argumente koji ne mogu biti osnov žalbe, zato što odbrana u njoj netačno prikazuje odluku sutkinje za prethodni postupak i prosto izražava neslaganje s njom.

U drugoj odluci, od 25. jula, koja se odnosi na dalje korake u ovom predmetu, sutkinja za prethodni postupak konstatovala je da je postupak obelodanjivanja u poodmakloj fazi i naložila tužilaštvu da joj do 25. avgusta dostavi informacije o preostalom materijalu za obelodanjivanje i obavesti je kada će biti spremno za početak suđenja. Sutkinja za prethodni postupak je timovima odbrane naložila da je obaveste da li nameravaju da sprovedu istrage ili da traže dodatna veštačenja, da li osporavaju obelodanjene dokazne predloge tužilaštva i kada smatraju da će biti spremni za suđenje. Kao rok za podnošenje pretpretresnog podneska tužilaštva sutkinja za prethodni postupak odredila je 19. septembar, dok je kao rok za podnošenje pretpretresnog podneska odbrane odredila 20. oktobar.

Dana 25. jula, predsednica Specijalizovanih veća Ekaterina Trendafilova odredila je panele Apelacionog suda koji će preispitati odluke na koje je Tačijeva odbrana uložila žalbu o tome kako će se pravosnažno utvrđene činjenice iz jednog predmeta za ratne zločine primenjivati u tekućem predmetu, o tome da li je sutkinja za prethodni postupak trebalo da preispita zakonitost toga što je imenovana i za sudiju za prethodni postupak i za sudiju pojedinca, i o tome da li odbrani treba odobriti da u preliminarnom podnesku ospori praksu imenovanja istog sudije za sudiju pojedinca i sudiju za prethodni postupak. Oba panela čine sutkinja Mišel Pikar, sudija Emilio Gati i sutkinja Nina Jergensen.

Kada je tražila odobrenje da uloži žalbu na te dve odluke, Tačijeva odbrana je zatražila i produženje roka za podnošenje tih žalbi i tvrdila da se u njima pokreću značajna pitanja koja se odnose na osnovna prava optuženih. Pored toga, odbrana je iznela da joj je određen rok u vreme sudske pauze, kada odbrana radi sa smanjenim kadrovskim kapacitetima, a mora i da se priprema za izvođenje svojih dokaza u predmetu u kom se Tačiju sudi za ratne zločine. Panel Apelacionog suda je 28. jula delimično odobrio taj zahtev i rok za ulaganje žalbi pomerio sa 4. na 18. avgust 2025.

Dana 5. avgusta, sutkinja za prethodni postupak naložila je produženje pritvora Hašima Tačija, Isnija Kiljaja, Baškima Smakaja i Fadilja Fazljiua i ocenila da i dalje postoji opasnost da će optuženi pobeći, ometati postupak i/ili izvršiti nova krivična dela. Sutkinja se uverila da izvan pritvorskog objekta Specijalizovanih veća ne postoje uslovi koji bi u dovoljnoj meri umanjili te opasnosti. Prilikom donošenja tih odluka, sutkinja za prethodni postupak imala je u vidu sveprisutnu klimu straha i zastrašivanja svedoka ili potencijalnih svedoka pred Specijalizovanim većima, kao i konkretne optužbe za koje se optuženi terete.

Panel Apelacionog suda je 7. avgusta odbacio žalbu Tačijeve odbrane u vezi s preliminarnim podneskom koji je sutkinja za prethodni postupak odbila. Tačijeva odbrana je tvrdila da je optužnicom za nepoštovanje suda trebalo da se bavi pretresni panel u predmetu koji se protiv Tačija vodi za ratne zločine, a ne sudija za prethodni postupak. Panel Apelacionog suda je zaključio da je žalba nedopuštena zato što se preliminarni podnesci u vezi s kojima se može uložiti žalba tiču samo osporavanja nadležnosti Specijalizovanih veća ili odluka o sudskom pritvoru.

Dana 18. avgusta, sutkinja za prethodni postupak odobrila je i delimično odbila zahtev tužilaštva da se određenim licima zabrane posete g. Tačiju u pritvorskom objektu. Sutkinja za prethodni postupak je taj zahtev odobrila u odnosu na pojedina lica, nakon što je zaključila da je ta mera neophodna zato što se ta lica čuju na audio snimcima koje je tužilaštvo snimilo 2023. i koji pokazuju da je g. Tači u više navrata svojim posetiocima otkrivao poverljive informacije.

S druge strane, sutkinja za prethodni postupak je odbila zahtev koji se odnosi na trojicu braće g. Tačija. Iako je konstatovala da su braća razgovarala o zaštićenim svedocima, kao i o tome kako jedan svedok treba da svedoči, te su tako vrlo verovatno učestvovala u obelodanjivanju poverljivih informacija trećim licima, sutkinja za prethodni postupak je podsetila na važnost održavanja bliskih odnosa sa članovima porodice i prihvatila argument odbrane da njih trojica pružaju g. Tačiju dragocenu moralnu podršku. Sutkinja za prethodni postupak uzela je u obzir da je za g. Tačija kontakt sa članovima porodice posebno važan imajući u vidu da je njegov otac nedavno preminuo.

Sutkinja za prethodni postupak je naglasila da će se ograničenja iz njene odluke primenjivati samo ukoliko imaju legitiman cilj i u meri u kojoj su i dalje neophodna i srazmerna, i izjavila da će neophodnost tih mera preispitivati svaka tri meseca.

Dana 18. avgusta, sutkinja za prethodni postupak odbila je zahtev g. Tačija za odobrenje da uloži žalbu na tu njenu odluku. Razmatrajući pitanja iz zahteva odbrane, sutkinja je jasno naglasila da je ocenila i stepen rizika u vezi sa svakim od tih posetilaca, i pitanje da li je zabrana poseta tih lica neophodna i srazmerna da bi se umanjio rizik od toga da se poverljive informacije objavljuju nezakonito. Sutkinja je zaključila da g. Tači ne može da uloži žalbu u vezi s tim pitanjima i da odbrana prosto izražava neslaganje s njenom odlukom.

U predmetu protiv Pjetera Šalje predsednica Specijalizovanih veća sutkinja Ekaterina Trendafilova je 25. jula odredila sastav panela Vrhovnog suda koji će odlučivati o zahtevu odbrane za produženje roka i prekoračenje dozvoljenog broja reči u zahtevu za zaštitu zakonitosti. Gospodin Šalja tvrdi da mu je zbog sudske pauze, tokom koje je smanjen kadrovski kapacitet, i zbog toga što će žalbena presuda na albanskom jeziku biti dostupna tek 12. septembra, potrebno dodatno vreme da pripremi svoj zahtev. Panel Vrhovnog suda činiće sutkinja Ekaterina Trendafilova, sutkinja Kristin van den Vajngart i sudija Danijel Fransen.

Dana 8. avgusta panel Vrhovnog suda odbio je taj zahtev g. Šalje, pošto je zaključio da ne postoji pravni osnov za izmenu roka i da odbrana nije pokazala kako bi faktori koje je iznela u zahtevu opravdali znatno prekoračenje dozvoljenog broja reči. Panel je napomenuo da je žalbena presuda napisana na engleskom, koji je prihvaćeni radni jezik ovog postupka, a da je zahtev za zaštitu zakonitosti stvar čisto pravne prirode. Utoliko je branilac dužan da svog klijenta posavetuje u vezi s predmetnim zahtevom.

Dana 25. jula odluka o isplati reparacija koju je sudija pojedinac 8. maja doneo u predmetu protiv Saljiha Mustafe dobila je status javne. Sudija pojedinac je tom odlukom naložio fizičkim ili pravnim licima koja

učestvuju u utvrđivanju slabog imovinskog stanja g. Mustafe da se pridržavaju ranijih naloga sudije pojedinca i da sekretaru Specijalizovanih veća dostave potrebne informacije. Osim toga, sudija pojedinac naložio je sekretaru da do 25. juna 2025. podnese detaljan izveštaj o Mustafinom slabom imovinskom stanju. Sudija pojedinac naglasio je da se ovo pitanje mora zaključiti što brže, kako bi sekretar i zastupnik žrtava mogli da zatraže kompenzaciju od Programa Kosova za kompenzaciju žrtava ukoliko se pokaže da zbog Mustafinog trenutnog imovinskog stanja nalog o reparacijama neće moći da se u potpunosti izvrši u razumnom roku.

Dana 11. avgusta sudija pojedinac odobrio je g. Mustafi ulaganje žalbe na odluku od 16. jula kojom je sudija utvrdio da g. Mustafa treba da plaća godišnju kamatu od 8 % na iznos reparacija koji još nije isplaćen. Sudija pojedinac konstatovao je da to pitanje utiče na pravičnost i ekspeditivnost postupka o reparacijama i da bi njegovim rešavanjem postupak mogao bitno da se pospeši. Dana 14. avgusta predsednica Specijalizovanih veća sutkinja Ekaterina Trendafilova utvrdila je sastav panela Apelacionog suda koji će odlučivati o ovom pitanju. Taj panel činiće sutkinja Mišel Pikar, sudija Kaj Ambos i sutkinja Nina Jergensen.

